

VILL FJELLFLUKT: Bygdefolk, ledet av i ferd med å trekke sleden med en skadd - og nesten død - Jan Baalsrud over Lyngsalpan mot svenskegrensa. FOTO: FILMWEB

FILM

«DEN 12. MANN»

Om sabotøren Jan Baalsruds utrolige flukt fra nazister under siste verdenskrig, Med Thomas Gullestad, Jonathan Rhys Meyers, Mads Sjøgren Pettersen, Marie Blokhus, Kim-Jøran Olsen Regi: Harald Zwart Norgespriemiere, Harstad kino 25. desember 2017 12 års aldersgrense

øføre

ner til forveksling folk som har levd tre år under en jernhæl av nazisme, angiveri, okkupasjon - men også gryende motstandshåp.

Det er som inspirasjon og moralbooster for motstandsbevegelsen at myten om Baalsruds flukt i en senere fase av krigen får en større betydning. Det går altså å opponere mot fanatikerne Stage og hans velfødde, veltrente menneskejegere, som ikke klarer å finne ei skarve flis av en skadeskutt sabotør bygdefolket har gjemt unna. Når Baalsrud med flyttsamers hjelp til slutt, for nesa på grensevaktene, kommer seg over til Sverige, er prestisjenederlaget er faktum.

Zwart måtte fleske tjukt til, ja. Det kommer til å bli kran- gel, med detaljerte oppreg- ninger om hva som faktisk

skjedde, om forholdet mel- lom Stage og Baalsrud, myte- ne og den psykologiske effekten, om nødvendigheten av å overdramatisere en fra før overdramatisk tid for nasjonen. En ekspert må gjerne påstå at filmen ikke er kor- rekt på alle punkter, og det kommer sikkert til å skje. I mellomtiden er det bare å føre et par anerkjennende fingre til hattebremmen, nyte synet av et sjeldent velfilmet sceneri, effektiv visuell fortel- ling, gode personskildringer, og tenke at «Den 12. mann» i likhet med forgjengeren, for- midler Baalsruds historie se- verdig.

KNUT GODØ
kgo@ht.no

Tar publikum til havs i storslagen jubileumsforestilling

PÅ BRUA: Skuespillerne Kristian Fredrik Figenschow og Guri Johnson leste historier fra UiT-studen- ter til UiT-rector Anne Husebekk, teatersjef Inger Buresund og NOSOs Lasse Jangås ombord i forskningsskipet Helmer Hanssen.

Hålogaland Teater henter inn NOSO, Vokal Nord og kunstmuseet for å mar- kere UiTs 50-årsjubileum i 2018.

Denne uka lanserte Hålogaland Teater sin største satsing for 2018. At begivenheten fant sted ombord på forskningsskipet Helmer Hanssen, var ikke tilfel- dig.

Forskningen er nemlig sen- tral i forestillingen «Sykle i snø- storm»; et storstilt samarbeidsprosjekt, der kunst, vitenskap og hverdagsliv i Tromsø skal kombineres.

- Kritisk blick mot universitetet «Sykle i snøstorm» har tatt nav- net fra en beskrivende uttalelse om Universitetet i Tromsøs før- ste rektor, Peter F. Hjort, som var kritisk i arbeidet med å rea- lisere landsdelens første uni- versitet. Daværende minister Kjell Bondevik var så imponert av at Hjort syklet på vinterstid, at han var overbevist over at professoren var rette mann for oppgaven.

Ideen til forestillingen kom- mer fra teatersjef Inger Bu- resund.

- Dette blir ikke en ren festfo- restilling, vi skal også rette et kritisk blick mot universitetet. Forstillingen skal handle vel så mye om universitetet nå og i fremtiden, som dets historie, slår teatersjefen fast.

Publikum skal delta

Selve forestillingen, som har premiere 15. september, blir noe helt annet enn en vanlig teaterproduksjon. Innlednin- gen til forestillingen vil foregå utendørs.

- Publikum skal vandre rundt i teaterets lokaler, og skal delta i forskningsprosjekter, før forestillingen avsluttes ute i en merd. Vi skal ta i bruk teater, dans, opera, performance -

you name it, forklarer Bu- resund.

UiT-rector Anne Husebekk ut- trykte mandag formiddag stor entusiasme for prosjektet.

- Jeg er minst like spent som alle andre på hvordan denne forestillingen vil bli, men jeg gleder meg, og er glad for at forskningen står sentralt. Det er naturlig for oss i Tromsø å ha fokus på hav og klima, og uni- versitetet har lenge drevet med forskning både på villfisk og oppdrett, sier Husebekk.

- Samarbeid gjør oss bedre

Samarbeid på tvers av institu- sjoner er en bærebjelke i både planlegging og gjennomføring av «Sykle i snøstorm». Kommu- nikasjonssjef i NOSO, Lasse Jangås, mener et slikt samar- beid styrker og utvikler de in- volverte parter.

- NOSO gjennomførte nylig en turné i Japan, der vi hadde med oss aktører fra byens sam- funnsliv og næringsliv. Erfarin- gen viser at samarbeid gjør oss bedre, og at én pluss én faktisk kan bli tre, sier Jangås.

Nordnorsk Kunstmuseum og Vokal Nord utgjør sammen med Hålogaland Teater og NOSO kvartetten av samar- beidspartnerne bak «Sykle i snøstorm, og samtlige er invol- vert i konseptgruppa. Liv Helø har jobben som dramatiker for forestillinga som har to regis- sører: Petter Næss og Unn-Mar- git Nordseth, der Nordseth også vil ha ansvaret for koreo- grafi.

- Vi vet lite og ingenting

HT-skuespillerne Guri Johnson og Kristian Fredrik Figenschow holdt hver sin fremføring un- der lanseringen ombord på Helmer Hanssen mandag. Ak- tøyene innrømmer at de forelø- pig ikke aner hvordan den ferdige forstillingen vil utspille seg.

- Vi vet foreløpig lite og in-

genting, men vi kommer inn i arbeidet med forestillinga etter hvert, sier Figenschow.

- Selve prosessen er litt usik- ker enda, men vi gleder oss til å jobbe sammen med Petter Næss, som jeg tror er rett mann for et prosjekt som dette, leg- ger Johnson til.

Begge skuespillerne har be- grenset med erfaringer fra selve universitetet.

- Men jeg kjenner universi- tetet gjennom faren min, Jon An- ton Johnson. Han var kirurg, en god venn av Peter F. Hjort, samt den første professoren på universitetet, forteller Johnson.

- Jeg har deltatt på en del studentrevyer, og var ifølge fa- ren min til stede da Kong Olav la ned grunnsteinen der i 1971, humrer Figenschow.

HELGE SKOG
helge.skog@itromso.no

RONALD JOHANSEN (FOOT)
ronald@itromso.no

25. NOV 2017-20. JAN 2018
LARS LERIN

Salgsutstilling
Galleriet holder åpent som normalt hele jula. Velkommen innom!

GALLERI NORDNORGE

www.gallerinn.no

// ÅPNINGSTIDER: Tors 15.00-18.00, Fre 12.00-18.00, Lør 12.00-15.00 // FRI ENTRÉ